

Művészet a határok felett

Paulus Antonius Senser pécsi barokk festő kiállítása Szabadkán

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeként a Pécsi Püspökség és a Szabadkai Városi Múzeum együttműködésében, utóbbi székhelyén Paulus Antonius Sensernek szentelt kiállítás nyílik 2020. június 19-én. A kiállítást megelőzően a délvidéki intézmény ajándékként újulhatott meg a pécsi szeminárium 1747-ben festett hatméteres *Csodálatos kenyérszaporítás* című refektóriumú képe, valamint a siklói, egykor ferences, ma Szentháromság Plébániatemplom négy mellékoltárképe (*Segítőszentek, Krisztus-arc, Páduai Szent Antal és Portiunkulai búcsú*).

Paulus Antonius Senser egyike azon mestereknek, akik a török alól felszabadult, újjáépülő országban a jobb megélhetés reményében telepedtek le. A 18. század első felében az itáliai mesterek és az Itáliában tanult bécsi nagymesterek művei szolgáltak példaként a vidéki, céhes vagy céhen kívül működő, polgárjoggal rendelkező ún. másodvonalbeli festők számára. P. A. Senser 1716 táján született feltehetően délnémet területen, mesterségét családi műhelyben sajátíthatta el. Az eszéki levéltári források 1735-ben jegyzik először, míg Pécsen 1742-ben említik legkorábban. A pécsi városi polgárjogot 1747-ben kapta meg. E mára elfeledett festő alkotásaival a Pécsi Püspökség egykori területein és azok szomszédságában: Baranya (Pécs, Siklós, Máriagyűd, Lakócsa), Szlavónia (Eszék, Vukovár, Đakovo, Szlavónbrod), Bácska (Bács, Szelencse) és Bosznia (Kraljeva Sutjeska, Visoko) ferences és plébániatemplomaiban találkozhatunk. A Pécsi Püspöki Kincstár állandó kiállításában látható portréja, amely Berényi Zsigmond pécsi püspököt ábrázolja (1745). Az egyházi megrendeléseken kívül, Senser polgári és nemesi családoknál is készített arcképeket.

A Senserhez és pécsi műhelyéhez köthető több tucatnyi oltárkép stílusát tekintve a jellegzetes alakok e műveket különlegessé és könnyen felismerhetővé teszik. Barokkosan komponál, csupa kavargó drapériát és gomolygó felhőt láthatunk, melyeket bevon a mennyei sugarak fénye. A szürkés, semleges hátterek jól kiemelik az élénk, tiszta, vörös, sárga és kék színek ragyogását. Festményei alapvetően világos koloritúak, törékeny testalkatú szentjei a halványkék tónusú, okkersárga fényekkel élénkített háttereken jelennek meg, igen bájos arccal, rózsás ajkakkal,

gyöngyházfényű testszínnel. Kézmozdulataik kecsesek, anatómiai felépítésük azonban olykor hagy némi kívánnivalót. A geometriai szerkesztés, s az építészeti terek megjelenítése az akadémiai képzés hiányát mutatja. A szemlélőt e ritkán előforduló hiányosságokért kárpótolja az oltárképek jó kompozíciója és harmonikus színösszeállítása.

A *P.A. Senser, barokk festő* című kiállítás a Szabadkai Városi Múzeumban 2020. szeptember 3-ig látogatható. A tárlat képei az Ars Sacra Fesztivál keretében Pécsen is láthatóak lesznek 2020 szeptemberében.

Korhecz Papp Zsuzsanna – Bodnár Boglárka

Fotó: Kolović Svetlana